

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Hotărâre a Guvernului

pentru aprobarea programului național de susținere a familiilor, a cuplurilor și a persoanelor, pentru creșterii natalității

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Măsurile prevăzute în proiectul de act normativ sunt cuprinse în pachetul „*Sprijin pentru România*” și sunt inițiate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.

2.2. Descrierea situației actuale

Europa îmbătrânește în ritm accelerat. Studiile recente ale Uniunii Europene arată că 23 de țări din Europa Centrală și de Est pierd între 50 și 70% din locuitori până în anul 2100.

Alături de Bulgaria și Ucraina, România se află în topul acestui clasament al dezastrului demografic. În perioada 1990-2020 populația României a scăzut cu peste 4 milioane de locuitori. Declinul demografic accelerat din România a fost sesizat de peste 20 ani, iar peste el s-a suprapus un fenomen migraționist de amploare. Pe de o parte, numărul nou-născuților a scăzut de la an la an, iar pe de altă parte, numărul celor care au plecat în afara țării pentru o viață mai bună a crescut.

În anul 2020 s-au născut 160.000 de copii, acesta fiind cel mai mic număr de nașteri din România din ultimii 30 ani.

Se estimează că, până în 2050, România este în pericol să aibă o populație de doar 15 milioane de locuitori, dintre care o treime vor fi pensionari. Anul 2020, marcat de criza de sănătate, este al 31-lea an în care sporul natural este negativ. În acest sens, România se confruntă cu câteva fenomene devastatoare pentru viitor: scăderea numărului de nou-născuți, creșterea numărului de decese și migrația masivă a populației în ultimii ani.

În aceste condiții este nevoie de o intervenție de urgență pentru susținerea creșterii natalității în România și sprijinirea familiilor care își doresc copii, inclusiv a celor care se confruntă cu probleme de sănătate de tipul infertilității.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, infertilitatea reprezintă o dizabilitate care intră sub incidența Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Conform estimărilor OMS, în lume există aproximativ 34 de milioane de femei care suferă de infertilitate, cea mai mare parte a lor

fiind în statele în curs de dezvoltare, cum este și România. Potrivit OMS, infertilitatea ocupă locul 5 în clasamentul celor mai grave dizabilități la nivel mondial (în cadrul populației sub 60 ani).

Statul român este semnatar al *Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități*, ratificată de Parlamentul României prin *Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007*.

În acest sens, statul român și-a asumat o serie de responsabilități pentru garantarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel încât acestea să poată participa la viața socială. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 25 lit. b) din Convenție, statul român se obligă să furnizeze acele servicii de sănătate specifice, necesare persoanelor cu dizabilități, inclusiv servicii adecvate de diagnosticare și de intervenție timpurie, precum și servicii menite să prevină riscul apariției altor dizabilități, inclusiv în rândul copiilor și persoanelor vârstnice.

Obiectivele intervenției legislative sunt următoarele:

- Stimularea natalității în România
- Echilibrarea pe termen lung a sistemului de pensii din România
- Îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Urmare a adoptării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare, prin care s-a stabilit înființarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, a fost aprobată *Hotărârea Guvernului nr. 22/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse*.

Potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 22/2022*, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse exercită, în condițiile legii, în domeniile proprii de competență, următoarele funcții:

a) de strategie și planificare, prin care:

1. elaborează, actualizează și coordonează aplicarea strategiilor, planurilor și programelor din domeniile sale de activitate;
2. elaborează documentele de politici publice în domeniile sale de activitate;
3. asigură elaborarea de cercetări, studii și prognoze pentru fundamentarea politicilor, strategiilor și programelor din domeniile sale de activitate;
4. asigură cadrul juridic și instituțional pentru facilitarea și stimularea dialogului asupra politicilor, strategiilor și deciziilor ce decurg din domeniile sale de activitate;

b) de reglementare, sinteză și avizare, prin care:

1. elaborează proiecte de acte normative în domeniile sale de activitate;

.....

3. emite acte de reglementare în domeniile sale de activitate, potrivit prevederilor legale;

4. asigură includerea măsurilor destinate domeniilor politicilor familiale, tineretului, protecției drepturilor copilului și adopției, violenței domestice și egalității de șanse între femei și bărbați în cadrul politicilor și strategiilor elaborate la nivelul Guvernului României;

.....

d) de autoritate de stat, prin care:

1. asigură implementarea politicilor guvernamentale în domeniile sale de activitate;

.....

5. elaborează politici, proiecte și programe în domeniile sale de activitate și implementează aceste politici, proiecte și programe atât prin aparatul propriu, cât și prin intermediul entităților care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea sa.

Având în vedere atribuțiile Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse menționate mai sus, luând în considerare faptul că este necesară contracararea efectelor scăderii demografice, se impune promovarea prezentului proiect de hotărârea a Guvernului.

2. Schimbări preconizate

Potrivit proiectului de act normativ, urmare a dispozițiilor legale incidente, se creează cadrul legal pentru implementarea programului de interes național pentru încurajarea și stimularea natalității.

Scopul Programului îl reprezintă sprijinirea cuplurilor și a femeilor infertile din România în vederea efectuării procedurilor medicale de fertilizare in vitro și embriotransfer, ca element principal de susținere a creșterii natalității în România.

Obiectivul Programului îl reprezintă acordarea unui sprijin financiar pentru 10.000 de cupluri sau femei infertile, începând cu anul 2023, pe teritoriul României pentru efectuarea procedurii de fertilizare in vitro, atât cu ovocite proprii cât și cu ovocite donate, în condițiile legii.

Pentru anul 2022 se acordă sprijin financiar pentru un număr de 5.000 de cupluri sau femei infertile, proporțional cu numărul de luni rămase din anul în curs.

Beneficiarii programului sunt cuplurile și femeile infertile, definite drept cuplurile și femeile cărora li s-a diagnosticat o afecțiune incompatibilă cu reproducerea pe cale naturală, de către un medic specialist în obstetrică-ginecologie cu competența în tratamentul infertilității cuplului și în reproducere umană asistată medical. Beneficiarii trebuie să fie cetățeni români. Procedura fertilizării in vitro trebuie să se desfășoare pe teritoriul României. În cadrul programului, fiecare cuplu sau femeie infertilă poate beneficia de acordarea sprijinului financiar pentru un număr de maxim trei proceduri în fiecare an de derulare al programului.

Criteriile de eligibilitate pentru includerea în program sunt următoarele:

1. cupluri infertile sau femeia infertilă care au indicație pentru efectuarea procedurii fertilizare in vitro/embriotransfer;

2. în situația în care hormonul anti-Mullerian (AMH) al femeii infertile are o valoare sub 1, medicul specialist în obstetrică-ginecologie cu competența în tratamentul infertilității cuplului și în reproducere umană asistată medical decide dacă femeia infertilă va efectua procedura de fertilizare in vitro, cu ovocite proprii sau cu ovocite donate, în condițiile legii;

3. femeia infertilă/cel puțin unul dintre membrii cuplului au calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate, conform prevederilor legale;

4. vârsta femeii cuprinsă între 20 și 45 de ani;

5. cei doi membri ai cuplului infertil sau femeia infertilă să fie cetățeni români, căsătoriți sau nu;

6. pacienta să dețină rezervă ovocitară proprie sau să folosească ovocite donate, în condițiile legii;

7. femeia infertilă/membrii cuplului să aibă domiciliul pe teritoriul României.

Cuplurile și femeile infertile din România care au indicația medicală pentru efectuarea procedurii de fertilizare in vitro/embriotransfer, vor primi un ajutor financiar în valoare de maximum 22.500 RON per beneficiar (cuplu sau femeie infertilă).

Proiectul se va derula în farmacii și în unități sanitare publice și private acreditate de către Agenția Națională de Transplant pentru fertilizare in vitro, anual.

Programul este finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.

Pentru anul 2022, finanțarea se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în conformitate cu prevederile art. 52 din *Legea 317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022*.

2.4. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin intrarea în vigoare a actului normativ va fi asigurat sprijinul tinerelor care își doresc copii, dar nu îi pot avea pentru că suferă de infertilitate.

3.2. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ va avea un impact pozitiv, prin diminuarea scăderii demografice din ultimii ani.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4. Impact macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) , inclusiv informații
cu privire la cheltuieli și venituri**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani	
		3	4	5	6		
1	2	2022	2023	2024	2025	2026	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:	112.500	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000	1.012.500
1. buget de stat, din acesta:							
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit							
1. bugete locale							
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:							
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor							

bugetare, în plus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:						
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:						
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din <i>Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice</i> , cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații- nu este cazul						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

- a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ - nu este cazul
- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Ordin al Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse pentru aprobarea normelor de aplicare ale programului.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

- a) descrierea impactului legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;
- b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

- 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
- 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Nu e cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu e cazul

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Nu este cazul

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale.

Nu este cazul
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p> <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ.</p>
<p>6.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată potrivit art. 7 alin. (2) din <i>Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</i>, republicată, fiind publicat pe site-ul MFTEȘ, https://www.mfamilie.gov.ro/, începând cu data de 23.06.2022.</p>
<p>7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>Secțiunea a 8-a</p> <p>Măsuri privind implementarea , monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ</p>
<p>8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p> <p>Prevederile programului vor fi puse în aplicare de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse</p>
<p>8.2. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea programului național de susținere a familiilor, a cuplurilor și a persoanelor, pentru creșterii natalității, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

AVIZĂM:

VICEPRIM - MINISTRU
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL FINANTELOR
Adrian CÂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Marian - Cătălin PREDOIU

ROMÂNIA

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea programului național de susținere a familiilor, a cuplurilor și a persoanelor, pentru creșterii natalității

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - (1) Se aprobă Programul de interes național pentru încurajarea și stimularea natalității, denumit în continuare Program.

(2) Programul este finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul acestuia.

(3) Scopul Programului îl reprezintă sprijinirea cuplurilor și a femeilor infertile din România, în vederea efectuării procedurilor medicale de fertilizare in vitro și de embriotransfer, ca element principal de susținere a creșterii natalității în România.

(4) Pentru anul 2022, finanțarea se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în conformitate cu prevederile art. 52 din Legea 317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022.

(5) Începând cu anul 2023 se acordă sprijin financiar pentru 10.000 de cupluri sau femei infertile, pentru efectuarea, în România, a procedurii de fertilizare in vitro, atât cu ovocite proprii cât și cu ovocite donate, în condițiile legii.

(6) Pentru anul 2022 se acordă sprijin financiar pentru un număr de 5.000 de cupluri sau femei infertile, proporțional cu numărul de luni rămase din anul în curs.

Art. 2. - (1) Beneficiarii programului sunt cuplurile și femeile infertile, definite drept cuplurile și femeile cărora li s-a diagnosticat o afecțiune incompatibilă cu reproducerea pe cale naturală, de către un medic specialist în obstetrică-ginecologie cu competențe în tratamentul infertilității cuplului și în reproducere umană asistată medical.

(2) Beneficiarii trebuie să fie cetățeni români și procedura fertilizării in vitro trebuie să se desfășoare într-o unitate medicală de pe teritoriul României.

(3) În cadrul programului, fiecare cuplu sau femeie infertilă poate beneficia de acordarea sprijinului financiar pentru un număr de maximum trei proceduri în fiecare an de derulare al programului.

(4) Criteriile de eligibilitate pentru includerea în program sunt următoarele:

a) cupluri infertile sau femeia infertilă care au indicație pentru efectuarea procedurii fertilizare în vitro/embriotransfer;

b) în situația în care hormonul anti-Mullerian (AMH) al femeii infertile are o valoare sub 1, medicul specialist în obstetrică-ginecologie cu competența în tratamentul infertilității cuplului și în reproducere umană asistată medical decide dacă femeia infertilă va efectua procedura de fertilizare in vitro, cu ovocite proprii sau cu ovocite donate, în condițiile legii;

c) femeia infertilă/cel puțin unul dintre membrii cuplului au calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate, conform prevederilor legale;

d) vârsta femeii cuprinsă între 20 și 45 de ani;

e) cei doi membri ai cuplului infertil sau femeia infertilă să fie cetățeni români, căsătoriți sau nu;

f) pacienta să dețină rezervă ovocitară proprie sau să folosească ovocite donate, în condițiile legii;

g) femeia infertilă/membrii cuplului să aibă domiciliul pe teritoriul României.

Art. 3. - Cuplurile și femeile infertile din România care au indicația medicală pentru efectuarea procedurii de fertilizare in vitro/embriotransfer, vor primi un ajutor financiar în valoare de maximum 22.500 RON per beneficiar (cuplu sau femeie infertilă).

Art. 4. - Proiectul se va derula în farmacii și în unități sanitare publice și private acreditate de către Agenția Natională de Transplant pentru fertilizare in vitro, anual.

Art. 5. - În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse elaborează normele de aplicare a acesteia, care se vor aproba prin Ordin al ministrului, familiei, tineretului și egalității de șanse.

**PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ**